گذر

سهام عدالت یا سهام سیاست

ابهامات نمایندگان مجلس در رویارویی با وزیر اقتصاد

■ **شرق:** نخستین روزهای خردادماه، طرح تحقیق و تفحصی در مجلس به تصویب رسید که با وجود آنکه نحوه توزیع و پرداخت سود سهام عدالت به دارندگان این سهام را زیر ذره‌بین می‌برد اما باز هم موضوع، سوالی بود که روز گذشته شمس‌الدین حسینی وزیر اقتصاد را برای پاسخگویی به سوال مصطفی کواکبیان، عضو کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی به مجلس کشاند. این در حالی بود که در جلسه علنی مجلس در چهارم خردادماه، از سوی محمد مهدی مفتح، سخنگوی کمیسیون برنامه و بودجه گزارشی درخصوص واگذاری سهام عدالت قرائت شد که ابهامات و سوالاتی را درخصوص منابع مالی پرداخت سود سهام در آستانه انتخابات سال ۸۸ و نیز میزان و مستندات واریزی اقساط به خزانه مطرح کرد. مفتح در آن گزارش اشاره کرده بود که با توجه به عملکرد دولت در واگذاری سهام عدالت و به‌ویژه توزیع سود سهام مربوط به سال ۸۶ در خرداد ماه سال‌جاری و همزمان با انتخابات ریاست‌جمهوری، سوالاتی به صورت جدی مطرح بوده که نیازمند روشنگری برای مردم و نمایندگان بوده است. پس از این گزارش و رای‌گیری طرح تحقیق و تفحص از سهام عدالت در مجلس تصویب شد، طرحی که سهام عدالت را زیر ذره‌بین می‌برد و براساس آن در نیمه مهر محسن نریمان به عنوان رییس هیات تحقیق و تفحص از سهام عدالت انتخاب شد. زیر ذره‌بین رفتن سهام عدالت از حساسیت‌هایی که مجلسی‌ها برای سوال پرسیدن در این خصوص از حسینی داشتند، نکاست و وزیر اقتصاد که این روزها سایه استیضاح را به دلیل اختلاس سه‌هزارمیلیارد تومانی بر سر خود می‌بیند، راهی مجلس شد. مصطفی کواکبیان عضوکمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی مجلس که در توضیح سوال ۱۴نماینده از وزیر اقتصاد در مورد سود سهام عدالت سخن می‌گفت به ابهاماتی در رابطه با مبانی قانونی اصل واگذاری سهام عدالت، منابع مالی سود سهام و چگونگی نحوه پرداخت اشاره کرد. نماینده سمنان در مجلس با طرح این سوال که مالکیت سهام عدالت برای چه کسی است؟ گفت: مالکیت سهام عدالت مشخص نیست. وی همچنین با بیان اینکه در مورد منابع مالی سود سهام عدالت نیز ابهاماتی وجود دارد، گفت: وزیر اقتصاد گفته است که سود این سهام از یکسری شرکت‌های دولتی سودآور پرداخت می‌شود این در حالی است که اسامی این شرکت‌ها اعلام نشده است و بیشتر شرکت‌های دولتی زیان‌ده هستند، البته برخی شرکت‌ها همچون مخابرات و فولاد اهواز نیز سوددهی دارند و بخش خصوصی در آن فعال است.

کواکبیان با تاکید به اینکه باید اسامی شرکت‌هایی که از طریق آن سود سهام عدالت پرداخت می‌شود اعلام شود، گفت: به نظر می‌رسد که سود سهام عدالت از محل درآمدهای نفتی و نه شرکت‌های دولتی پرداخت می‌شود. وی با بیان اینکه سهام عدالت دارای منطق اقتصادی نیست، گفت: وزیر اقتصاد در توضیحات خود مطرح کرد که تنها در بهمن سال ۸۷ سود سهام توزیع شده است که بنده با چشم خود دیدم که این سود در اردیبهشت ۸۸ نیز توزیع شد. با طرح این سوالات، شمس‌الدین حسینی وزیر اقتصاد توضیح داد که بنده در همین جا قسم می‌خورم که تمامی این کارها در مورد سود سهام عدالت را براساس قانون و وظیفه شرعی خود انجام داده‌ام و هیچ کار دستوری‌ای نبوده است، بنده کار سیاسی و براساس دستور انجام نمی‌دهم. وی در پاسخ به ابهام مطرح شدن از سوی کواکبیان در این رابطه که سود سهام عدالت در اردیبهشت ۸۸ نیز پرداخت شده است، گفت: آقای کواکبیان، بنده به صراحت عنوان کردم که سود سهام عدالت در شش مرحله یعنی تیر ۸۶، بهمن ۸۷، اردیبهشت، تیر و بهمن ۸۸ و آذر ۸۹ پرداخت شده است و هیچ‌گاه نگفته‌ام که در اردیبهشت ۸۸ سود سهام عدالت را نداده‌ایم. حسینی در ادامه با تاکید بر اینکه سود سهام عدالت از محل درآمدهای نفتی پرداخت نشده است، گفت: آقای کواکبیان در حالی این موضوع را مطرح می‌کنند که شرکت‌های دولتی بیشتر زیان‌ده هستند که باید تاکید کنم که این شرکت‌ها سوددهاند. وزیر اقتصاد همچنین گفت: آقای کواکبیان اگر در بررسی‌های خود دیدید که توضیحات بنده درست است در تذکری اعلام کنید که مستندات ارایه شده درست بوده است و حتی اگر به این رسیدید که بنده اشتباه کردم به عنوان یک مسلمان از شما می‌خواهم که به صراحت بگویید وزیر اقتصاد دروغ گفته است. وزیر اقتصاد همچنین با تاکید مجدد بر اینکه پرداخت سود سهام عدالت به صورت دستوری و سیاسی‌کاری نبوده است، گفت: این موضوع صحت ندارد که در آستانه انتخابات این سودها برای کار سیاسی پرداخت شده است. پس از این توضیحات از کواکبیان پرسیده شد که آیا از پاسخ وزیر اقتصاد قانع شده است یا خیر؟ که کواکبیان در پاسخ گفت: توضیحات وزیر قانع‌کننده نبود ولی انگار مجلس شرطی شده است که اگر رای منفی به سوال یکی از نمایندگان داده شود این رای به منزله رای منفی به او در دوران انتخابات است، بنده از توضیحات وزیر قانع نشدم ولی نمی‌خواهم رای‌گیری نیز کنیم. پس از این توضیحات، هیات‌رییسه در توضیحات تکمیلی اعلام کرد که این اظهارات کواکبیان به آن معناست که از پاسخ وزیر قانع شده است اما بار دیگر کواکبیان تاکید کرد که قانع نشده است اما نمی‌خواهد رای‌گیری انجام شود. هرچند که کواکبیان از پاسخ‌های وزیر قانع نشد اما تنها دو سوال کواکبیان و ۱۳ نفر از نمایندگان از وزیر اقتصاد و دارایی در مورد واگذاری سهام عدالت و چگونگی پرداخت سود سهام عدالت مطرح شد و سوال‌های دیگر با این توضیح صدر نایب‌رییس مجلس که شائبه انتخاباتی و سیاسی دارد، مطرح نشد.

جای خالی سرمایه‌ها و سهم ۲/۵ درصدی ایران از بازار جهانی شیشه

تصویر اقتصاد در شیشه‌های مات

محسن شمشیری

صنعت شیشه و بلور کشور، با توجه به تحولات گسترده در تکنولوژی ساخت شیشه و بلور، طیف گسترده‌ای از لوازم‌خانگی، محصولات و لوازم‌ساختمانی، صنایع کامپوزیت که از الیاف شیشه استفاده می‌کند، محصولات گسترده در صنعت خودرو، رایانه، تلفن همراه و... را دربرمی‌گیرد و مانند هزاران سال گذشته که تنها در ظروف و لوازم خانگی شیشه و بلور خلاصه می‌شد، محدود نیست، بلکه اکثر صنایع از صنعت ساختمان گرفته تا خودروسازی، کالاهای صنعتی، لوازم خانگی، و حتی انواع تاسیسات و تجهیزات عمومی در گوشه‌وکنار شهرها و روستاها از شیشه و بلور و الیاف شیشه استفاده می‌کنند. صنعت کامپوزیت نیز از ترکیب شیشه، الیاف شیشه‌ای، پلاستیک، چوب، آهن و انواع ترکیب‌ها، پوشش‌ها و ورق‌ها را به وجود آورده است. این تغییرات و تحولات به حدی است که گاهی با مشاهده نماهای ساختمان‌ها، خودروها و... از خود می‌پرسیم این نما و محصول، شیشه است یا پلاستیک یا ... و حال سوال این است که صنعت شیشه و بلور ایران با این همه قدمت چندهزارساله و مزیت نسبی معادن و مواد اولیه این صنعت، چه سهمی از این همه تنوع گسترده از شیشه و بلور در لوازم خانگی گرفته تا صنایع مختلف و محصولات متنوع بازار امروز دارد و دلیل مشکلات و عقب‌افتادگی ما از این بازار چیست و چرا واردکننده تعدادی از این محصولات هستیم، البته باید موفقیت‌ها را نیز مورد توجه قرار دهیم و ایجاد کارخانه‌های مجهز و پیشرفته و تولید کیفی شیشه و بلور، همچنین تنوع محصولات ایرانی در بازار را نیز به آنها اضافه کنیم و رشد و توسعه این صنعت را با شتاب بیشتری خواستار شویم. صنعت شیشه و بلور کشور همچون سایر بخش‌های اقتصادی و صنعتی کشور، با مشکلات عمومی نظیر قاچاق، واردات بی‌رویه، رشد هزینه‌های تولید به‌خصوص افزایش هزینه سوخت و انرژی بعد از هدفمندی یارانه‌ها، رشد هزینه حمل‌ونقل، رکود نسبی در صنعت ساختمان به‌عنوان مهم‌ترین مشتری این صنعت، نرخ سود بالای بانکی و عدم هدایت به موقع نقدینگی، تورم و رشد هزینه‌های زندگی و در نتیجه تقاضای کارگران برای افزایش دستمزد و... مواجه است. علاوه بر این مشکلات عمومی و کلان اقتصادی که هر بخش از اقتصاد را تحت‌تاثیر قرار می‌دهد، عقب‌ماندگی فناوری بخش عمده‌ای از کارگاه‌های شیشه و بلور، نبود ماشین‌آلات به‌روز و پیشرفته، شرایط کارگاهی نامناسب و... باعث شده که امنیت کافی و بهداشت کاری در محیط تعدادی از کارگاه‌ها حاکم نباشد. اگر چه تعدادی از کارخانه‌ها در اصفهان و قزوین و چند نقطه دیگر به تکنولوژی روز و باکیفیت شیشه و بلور مجهز شده‌اند و کیفیت صنعت شیشه ایران را در حد قابل‌توجهی بالا برده‌اند اما متاسفانه هنوز بخشی از بازار شیشه، بلور، لوستر و... را واردات بی‌رویه از چین، امارات، ژاپن، فرانسه و... پوشش می‌دهد و میلیاردها تومان از مخارج خانوار ایرانی به جای اینکه صرف اشتغال و تولید این صنعت بزرگ در کشور شود و بیکاران و کارگران معمولی و ساده را مشغول به کار کند، صرف واردات اجناس تجملی و لوکس از خارج می‌شود. این در حالی است که تجربه چند کارخانه موفق در کشور نشان می‌دهد که نیروی متخصص ایرانی و مدیران و سرمایه‌گذاران ما قادرند شیشه و بلور و صنایع جانبی آن را در حد کیفیت محصولات فرانسوی و ژاپنی ارایه دهند و تا ابد نباید واردکننده این محصولات از خارج باشیم. به عقیده بسیاری از مدیران اتحادیه‌ها و کارخانه‌های موفق شیشه و بلور در کشور، ایران از معادن ارزشمندی برخوردار است که می‌تواند مواد اولیه و مورد نیاز شیشه و بلور و تولید با کیفیت آنها را به همراه داشته باشد و ایران دارای مزیت نسبی خوبی در این زمینه است که نه‌تنها می‌توان نیاز داخل کشور و حدود ۱۸ میلیون خانوار ایرانی را تامین کرد بلکه می‌توان به صادرات شیشه و بلور با توجه به نزدیکی ایران به افغانستان، عراق، پاکستان و سایر کشورهای همسایه توجه داشت و در این زمینه برنامه‌ریزی کرد. این صنعت با مشکلاتی نظیر کارگاه‌های قدیمی و آلودگی و شرایط نامناسب کار مواجه است و هنوز دیدن چهره‌های سوخته و سیاه و شرایط لباس و کفش و وضعیت کاری کارگران در این کارگاه‌ها، توجه هر انسان بااحساسی را به خود جلب می‌کند. تعدادی از این کارگاه‌ها در اطراف شهرهایی مانند تهران و ورامین مستقر هستند که کارگران ارزان، کودکان و نوجوانانی با سن کم در محیط‌هایی کار می‌کنند که از نظر مسمومیت هوا، آلاینده‌های موجود در کارگاه، کوره‌ها و... در معرض خطرات و بیماری‌هایی هستند که تولیدکننده و خانواده‌ها را نگران کرده است.

رشد بی‌رویه واردات قاچاق

ایران با داشتن منابع سرشار کانی‌های غیرفلزی مورد استفاده از تهیه شیشه از بهترین موقعیت برای تولید انواع شیشه برخوردار است که به دلیل بی‌توجهی از این پتانسیل استفاده لازم نمی‌شود. شیشه از جمله مواد مصرفی است که همه روزه بر میزان و تنوع استفاده آن افزوده می‌شود. وی گفت: بسیاری از ساخته‌های حاصل از فناوری‌های جدید نیز با اتکا به صنعت شیشه در حال رشد است که درصد اعظم مواد استفاده مردم را شیشه تشکیل می‌دهد. از آنجا که هر روز ساختمان‌های جدید با کاربری شیشه پنجره و سایر لوازم ساختمانی متنوع در کشور ساخته می‌شود، یکی از کارهای اساسی در این زمینه باید توجه به سلیقه مشتری و تولید محصولاتی باشد که بازارهای جدید، آنها را می‌پسندند و ایران به دلیل سابقه سنتی در تولید شیشه و منابع غنی مواد خام این محصول می‌تواند در صورت استفاده از فناوری‌های جدید، به یکی از مراکز مهم تولید شیشه تبدیل شود.

آمار تولید و صادرات و واردات

میزان تولیدات شیشه تخت و فلت در ایران در سال ۱۳۸۱ به بیش از ۴۳۶ هزار تن رسید و در این سال بیش از ۳۴۱ هزار و ۵۰۲ تن ظروف شیشه‌ای در کشور تولید شد که نسبت به تولید ظروف شیشه‌ای در سال ۱۳۷۲ که حدود ۱۴۶ هزار ۳۶۱ تن بود، نشانگر رشد حدود ۲۳۰درصدی تولید طی ۹ سال، از ۷۲ تا ۸۱ است. در کنار این آمار تولید، در سال ۱۳۷۸ بیش از ۱۰۴۸ تن ظروف شیشه‌ای وارد کشور شد که این رقم در سال ۷۹ به حدود ۱۲۴۲ تن رسید و با اینکه آمار دقیق در مورد ظروف شیشه‌ای وارده از مناطق آزاد و به صورت قاچاق در دست نیست، نشان‌دهنده این واقعیت است که رقم قابل توجهی از بازار مصرفی کشور را شیشه و بلور وارداتی تامین می‌کند که البته از نظر قیمتی، قیمت بالاتری نسبت به شیشه و بلور داخلی دارند. البته میزان صادرات ظروف شیشه‌ای در سال ۷۸ را ۲۲ هزار و ۵۲۴ تن و در سال ۸۳ حدود ۷۹ هزار و ۵۱۰ تن اعلام شده است.

ظرفیت‌سازی

صنعت شیشه‌سازی در ایران از سابقه‌ای طولانی برخوردار بوده و قدمت آن به دوهزار سال قبل از میلاد برمی‌گردد. از جمله مواردی که سابقه این صنعت را در ایران نشان می‌دهد، کشف یک ظرف شیشه‌ای زردرنگ با زینتی شبیه به خطوط شکسته موج‌دار در یکی از مقبره‌های لرستان و همچنین یک گردنبند شیشه‌ای متعلق به ۲۲۵ سال قبل از میلاد در شمال غربی ایران است. براین اساس ظرفیت‌سازی در این صنعت، با این قدمت چندهزارساله موضوعی است که همواره مورد توجه فعالان این صنعت بوده و در سال‌های اخیر تلاش شده که ظرفیت کارخانه‌های باکیفیت افزایش یابد تا صنعت شیشه ایران حرفی برای گفتن در بازار جهانی داشته باشد. آمارها نشان می‌دهد که در سال ۸۲ در بخش شیشه تخت و فلت بیش از ۲۷ هزار تن از ظرفیت جدید ایجاد شده است و سرمایه‌گذاران به این بازار ارزشمند و سودآور توجه نشان داده‌اند.

مشکلات کارگری صنعت شیشه

دستمزد پایین، محیط کاری نامناسب در برخی کارگاه‌ها، سن پایین برخی کارگران، نبود بیمه و امنیت مناسب در محیط برخی کارگاه‌ها و... از جمله مشکلات کارگری این صنعت است. البته برای کارآفرینان نیز به همین اندازه مشکلاتی وجود دارد و مدیر کارگاه نیز با مشکلات اداره بیمه مواجه است. برخی از نیروهای کار از بیمه به‌عنوان ابزاری برای فشار به کارآفرینان استفاده می‌کنند. بیمه کردن نیروهای کار نیز اجباری و قوانین کار به نحوی یک‌طرفه است. از گذشته مشکلاتی در این زمینه وجود داشته است مثلا مشاهده شده مامور بیمه در زمان مراجعه به یک فروشگاه یا شرکت اسامی افرادی را که به‌عنوان مشتری در آنجا بوده‌اند در فهرست بیمه درج کرده و پس از شش ماه صاحب آن شرکت یا فروشگاه متوجه موضوع و بدهکار شدن تامین اجتماعی شده است و رفع چنین مشکلی بسیار زمان‌بر و هزینه‌بر بوده یا برخی از نیروهای کار گمان می‌کنند پس از بیمه شدن حق دارند به راحتی و با کوچک‌ترین حرفی که به آنها زده می‌شود به اداره کار و بیمه شکایت کنند. مسایلی از این دست است که موجب می‌شود کارآفرینان حتی‌الامکان از بیمه کردن پرسنل خودداری کنند. یکی دیگر از مشکلات بیمه‌ای درخصوص کارگران متری‌کار یا روزمزدی یا پروژه‌ای مثلا تخلیه شیشه از کامیون است که به هیچ نحو تحت پوشش بیمه قرار نگرفته‌اند. بنگاه‌های زودبازده و کوچک صنعت شیشه نیز برای ایده‌های خلاق و کارآفرین موثر بوده‌اند اما از لحاظ نقدینگی مشکل دارند.

عقب‌ماندگی صنعت کامپوزیت شیشه

استفاده از الیاف شیشه در بسیاری از صنایع و محصولات بازار جهانی مورد توجه قرار گرفته و برای پوشش‌ها و عایق‌های حرارتی مورد استفاده قرار می‌گیرد اما از آنجا که ارزانی انرژی در ایران، باعث عدم استفاده از عایق‌های حرارتی، شیشه‌های دوجداره، صداگیر و... شده است در نتیجه این صنعت نیز در ایران کمتر رشد کرده و از نظر فنی نیز با عقب‌ماندگی مواجه هستیم.

تامین الیاف شیشه به اذعان بسیاری از کارشناسان و صنعتگران، عمده‌ترین مشکل صنایع کامپوزیتی کشور است و در این زمینه مشکلات متعددی وجود دارد. تولیدکننده‌های لوله‌های جی.آر.پی با مشکل تامین الیاف شیشه مورد نیاز مواجه هستند و به همین دلیل گاهی با ظرفیت کمتر تولید می‌کنند و تولید الیاف شیشه از مسایلی است که باید مورد توجه دولت و بخش خصوصی قرار گیرد، چرا که با تولید الیاف شیشه در داخل می‌توان از خارج شدن سرمایه‌های ملی جلوگیری کرد، همچنین می‌توان هزینه‌های حمل‌ونقل و تعرفه‌های گمرکی را که عملا شرکت‌های تولیدکننده پرداخت می‌کنند، کاهش داد.»

مشکل تامین مواد اولیه مخصوصا الیاف شیشه دلیل کندی روند پژوهش و تحقیق در زمینه مواد جدید در کشور است. تکنولوژی پالتروژن که نیاز به حجم بالای الیاف شیشه دارد، در پژوهشگاه پلیمر ایجاد شده و دستگاه پالتروژن نیز ساخته شده و محصولات پالتروژن هم به صورت نیمه‌صنعتی تولید شده است. اما در صورت فراهم نبودن الیاف شیشه، این تکنولوژی با مشکل جدی مواجه خواهد شد.

وضعیت تولید شیشه در بازار ایران و جهان

سهم ایران از تولید جهانی شیشه در سال ۲۰۰۲ حدود ۲/۵ درصد بوده است. به عبارت دیگر، صنعت شیشه کشور در سال ۱۳۸۲، میزان ۸۶۲ هزار تن انواع محصولات شیشه‌ای تولید کرده که شامل ۵۸۶ هزار تن شیشه تخت و ۲۷۵ هزار تن شیشه ظروف بوده است. در سال ۱۳۸۳ تولید شیشه کشور به ۹۹۷ هزار تن رسید که شامل ۶۵۶ هزار تن شیشه تخت و ۳۴۱ هزار تن شیشه ظروف بوده است. بازار جهانی شیشه فلت در سال ۲۰۰۲ تقریبا معادل ۳۵میلیون تن (چهارمیلیارد مترمربع) و به‌ارزش ۱۴میلیارد یورو بود که با رشدی معادل ۳/۵درصد به ۳۷/۵میلیون تن در سال ۲۰۰۴ رسید از این مقدار حدود ۷۰درصد مربوط به شیشه ساختمانی، ۱۰درصد شیشه خودرو و ۲۰درصد باقیمانده به‌صورت تزیینی و دیگر کاربردهای داخلی بوده است. در جهان بیش از ۲۳۱ خط تولید شیشه با ظرفیت تولید ۹۴هزار تن در روز وجود دارد که ۴۴درصد خط تولید و ۵۴درصد ظرفیت تولید متعلق به چهار شرکت پیلکینگتون انگلیس با ۲۳خط تولید و ظرفیت ۱۲هزار و ۶۰۰ تن در روز، سایننت گوبین فرانسه با ۱۷ خط تولید و ظرفیت ۹هزار تن در روز، آساهی در ژاپن با ۳۹ خط تولید و ظرفیت ۱۹هزار تن در روز و گاردین آمریکا با ۲۳ خط تولید و ظرفیت ۱۰هزارو۲۰۰ تن در روز هستند. سهم ایران از تولید جهانی با تولید ۶۵۶هزار و ۵۰۰ تن در سال شیشه تخت، ۲/۳ درصد است. تولید انبوه شیشه در دهه ۱۳۴۰ با تولید شیشه جام و بلور شروع شد. کل ظرفیت تولید شیشه جام در ایران تا سال ۱۳۶۸ به حدود ۱۹۰هزار تن رسید و بعد از آن در پی توجه دوباره و ضرورت ارتقای ظرفیت تولید شیشه جام کشور، دو طرح جدید تولید شیشه به ظرفیت ۱۲۰ هزار تن به بهره‌برداری رسید و ظرفیت تولید شیشه جام کشور به مرز ۳۰۰ هزار تن در سال رسید.

سهم ایران از بازار سیلیس، ماده اولیه صنعت شیشه

میانگین تولید جهانی سیلیس در دوره (۲۰۰۴-۱۹۹۴) از ۳۱۷۰ هزار تن در سال ۱۹۹۴ به ۳۲۰۰ هزار تن در سال ۱۹۹۸، ۳۷۲۰ هزار تن در سال ۲۰۰۲ و ۴۷۰۰ هزار تن در سال ۲۰۰۴ افزایش یافته است. بخش اعظم سیلیس تولیدی جهان توسط کشورهای چین، روسیه، نروژ، آمریکا و برزیل تولید می‌شود. میزان ذخایر قطعی سیلیس ایران در این دوره (۱۳۷۶-۱۳۸۰) با متوسط نرخ رشد ۴/۵ درصد، از ۵۴ میلیون تن در سال ۱۳۷۶ به ۶۸میلیون تن در سال ۱۳۸۰ افزایش یافته است. میزان صادرات ترکیبات مختلف سیلیس‌دار ایران در این دوره (۱۳۸۰-۱۳۷۶) از ۵۸ هزارتن در سال ۱۳۷۶ به ۳۳۶ هزارتن در سال ۱۳۷۸ و ۴۶۹ هزارتن در سال ۱۳۸۰ افزایش را نشان می‌دهد. مصرف اصلی سیلیس در ایران در زمینه شیشه‌سازی، ریخته‌گری، تولید فروسیلیس و مصارف صنعتی است. شیشه‌سازی، چینی‌سازی، تولید فروسیلیس، سرامیک سازی، تولید آجر ماسه‌آهکی، ریخته‌گری، تولید سیلیکات سدیم، تولید دیگر مواد سیلیسی، به عنوان نیمه‌هادی در صنعت الکترونیک و تولید پشم شیشه و... از موارد دیگر استفاده از سیلیس است. میزان واردات ترکیبات مختلف سیلیس‌دار ایران در این دوره (۱۳۸۰-۱۳۷۶) از ۳۹۱ تن در سال ۱۳۷۶ به هزارو۲۲۴ تن در سال ۱۳۷۸ و هزارو۵۶۷ تن در سال ۱۳۸۰ افزایش نشان می‌دهد. بیشترین واردات سیلیس مربوط به خاک‌های سیلیس سنگواره‌ای است و بیشترین استفاده آنها در صنایع شیشه و سرامیک است.

سهم ایران از تولید جهانی شیشه در سال ۱۳۸۳ حدود ۲/۵ درصد بوده است و در شرایطی که تولید شیشه در جهان معادل ۳۷ میلیون تن به ارزش ۱۴میلیارد یورو بوده، تولید شیشه کشور به ۹۹۷ هزار تن رسید که شامل ۶۵۶ هزار تن شیشه تخت و ۳۴۱ هزار تن شیشه ظروف بوده است

خبر

مطالبه ۶هزار میلیارد تومانی بخش‌خصوصی از دولت

■ **ایسنا:** یکی از اعضای هیات نمایندگان اتاق بازرگانی ایران و فعال در صنعت برق مطرح کرد، میزان مطالبات بخش‌خصوصی این بخش که حدود سه سال قبل معوق مانده است و با محاسبه زیان ناشی از آن، این میزان به حدود ۶۰هزار میلیارد ریال می‌رسد. حمیدرضا صالحی که در نشست هیات نمایندگان اتاق ایران سخن می‌گفت، ادامه داد: علاوه بر این به دلیل اجرای قانون هدفمندی یارانه‌ها و افزایش نرخ تورم و افزایش هزینه مبادله بنگاه‌های اقتصادی، این بنگاه‌ها از دو طرف تحت فشار مضاعفی برای تامین نقدینگی خود قرار گرفتند. این فعال بخش‌خصوصی در صنعت برق تصریح کرد: از مهم‌ترین تبعات بازپرداخت نکردن بدهی دولت به بخش‌خصوصی در صنعت برق ناتوانی شرکت‌ها در پرداخت اقساط بانک‌ها، ناتوانی شرکت‌ها در اخذ تسهیلات جدید از بانک‌ها، الزام در پرداخت عوارض و مالیات بر ارزش افزوده، گشایش نکردن اعتبار اسنادی به وسیله بانک‌ها، کاهش محسوس سرمایه‌گذاری‌های جدید شرکت‌های بخش‌خصوصی و تعدیل نیروی انسانی خواهد بود. دبیر سندیکای صنعت برق متذکر شد: تداوم شرایط کنونی بی‌شک به تعمیق عوارضی که اشاره کردم منجر خواهد شد. این در حالی است که سندیکای صنعت برق ایران با ارزیابی واقع‌بینانه از توان بالقوه این صنعت، دستیابی به صادرات خدمات فنی مهندسی را برای سال ۱۴۰۴ حدود ۳۰ میلیارد دلار پیش‌بینی کرده بود که با تداوم کسری بودجه دولت به ناچار به تعدیل برنامه‌ها و انتظارات پرداخته است.

ارایه سهام شیوه مناسب پرداخت جوایز صادراتی

■ رییس اتحادیه صادرکنندگان فرآورده‌های نفتی با بیان اینکه دولت ۴۰۰ میلیارد تومان بدهی جوایز صادراتی دارد، گفت: شیوه مناسب پرداخت جوایز صادراتی، ارایه سهام بعضی بانک‌های تجاری است. به گزارش سازمان توسعه تجارت ایران، حمید حسینی با بیان اینکه دولت تمامی ابزارهای حمایتی درخصوص صادرکنندگان از جمله ایجاد مشوق‌های اداری، اصلاحات گمرکی و... را به کار گرفته است، اظهار داشت: تامین نقدینگی صادرکنندگان، عدم تعاملات بین‌المللی، عدم‌معافیت مالیاتی زنجیره تولید صادراتی، عدم واقعی شدن نرخ ارز و عدم فعال شدن پیوند منطقه‌ای و نبود عضویت در سازمان تجارت جهانی WTO از مهم‌ترین چالش‌های صادرکنندگان است.